

Legal Tech Alliantie

Je hoort de term steeds vaker: Legal Tech. Maar wat is Legal Tech eigenlijk en wat is de invloed op het onderwijs en het werk van de (hbo)-jurist?

Legal Tech

Legal Tech is een samentrekking van de woorden 'legal' en 'technologie'. Er worden in de praktijk meerdere definities voor Legal Tech gehanteerd, maar de meest voorkomende is de toepassing van (digitale) technologie en software voor juridische diensten. Het gaat dus om alle technologie die het werk van de juridische dienstverlener raakt. Het is een breed begrip: van het automatiseren van simpele taken in de advocatuur tot de ontwikkeling richting online platformen voor juridische dienstverlening.¹

Je kunt bij de toepassing van Legal Tech bijvoorbeeld denken aan de digitalisering van juridische data. Tegenwoordig is het mogelijk om heel snel grote hoeveelheden juridische bronnen te doorzoeken, terwijl dat vroeger dagen kon duren. Je ziet dat bijvoorbeeld bij fusies en overnames: vroeger moest het bijbehorende onderzoek handmatig per document worden uitgevoerd maar nu zijn er gespecialiseerde programma's die automatisch in grote hoeveelheden data zoeken naar eventuele problemen. De volgende stap in Legal Tech raakt het juridisch werk zelf, bijvoorbeeld het analyseren van zaken met big data: op welke feiten en omstandigheden let deze rechtbank gezien eerdere uitspraken of welke strategieën kunnen we in deze zaak het beste toepassen?² Al deze ontwikkelingen maken juristen natuurlijk niet overbodig, maar de focus in hun werk verschuift wel.

Je ziet daarnaast dat ook private en publieke organisaties steeds meer gaan werken met technologieën als Big Data, kunstmatige intelligentie en blockchain. Dan is het als (hbo-)jurist wel belangrijk dat je weet wat dat inhoudt. Daar moeten onze studenten dan ook op voorbereid worden. Om ervoor te zorgen dat onze juristen organisaties ook over deze zaken kunnen adviseren, zullen we onze studenten dus niet alleen juridische kennis bij moeten brengen, maar ook moeten opleiden tot professionals die met deze digitale ontwikkelingen om kunnen gaan.

Samenwerking binnen het onderwijs: de Legal Tech Alliantie

De ontwikkelingen op het terrein van Legal Tech gaan ontzettend snel. Het is bijna onmogelijk voor een individuele opleiding om die ontwikkelingen bij te benen en te vertalen naar het onderwijs. Om te voorkomen dat iedereen zelf het wiel moet gaan uitvinden, hebben alle hbo Rechten-opleidingen de handen ineengeslagen en zich verenigd in De Legal Tech Alliantie (LTA). De Juridische hogeschool en ons Lectoraat Recht en Digitale Technologie participeren hierin actief.

De LTA heeft als doel het thema Legal Tech bij de hbo-juristen te promoten en docenten en studenten kennis van Legal Tech bij te brengen. Dit doen we onder andere door kennis en onderwijsmateriaal met elkaar te delen en samen ook nieuw onderwijs te ontwikkelen. Zo wordt op

---

¹ A. Engelfriet, 'Wat is Legal Tech nu eigenlijk', Juriblox.nl. C. Cuijpers, *Lectorale Rede: De jurist als digi(ver)taler*, Juridische hogeschool.

² A. Engelfriet, 'Wat is Legal Tech nu eigenlijk', Juriblox.nl.

dit moment het vak 'Inleiding Cybersecurity' ontwikkeld. De LTA wordt daarin bijgestaan door Cisco: specialist op het gebied van IT en netwerken.³

Naast het ontwikkelen van onderwijs, willen we met de LTA studenten ook bewust maken van de noodzaak om als jurist digitaal bekwaam te zijn. Daarvoor worden Legal Tech evenementen voor docenten en studenten georganiseerd. Zo is er al een evenement geweest over eDiscovery en Big Data bij de Hogeschool van Amsterdam⁴ en een evenement over digitale beslisondersteuning bij de Hogeschool Utrecht.⁵ Op zo'n evenement spreken professionals uit het werkveld en laat de organiserende hogeschool zien hoe zij het thema in het onderwijs heeft opgenomen.

Om de doelen te bereiken, is de LTA ook een aantal samenwerkingen aangegaan met het werkveld. Gemeentes en provincies krijgen te maken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Met de DSO-diensten kunnen burgers bijvoorbeeld controleren of ze een vergunning nodig hebben. Dat doen ze door een digitale vragenboom in te vullen. Om deze diensten goed te laten werken, moeten overheden hun juridische regels vertalen naar toepasbare regels en deze in een digitaal systeem zetten. Eén van de systemen waarmee dat kan, is van het bedrijf Berkeley Bridge.⁶ De studenten van de Juridische Hogeschool leren al werken met het programma. Door de samenwerking van de LTA kan het onderwijs worden geïntensiveerd. Als gemeenten of provincies hulp nodig hebben, kunnen ze aankloppen bij hun dichtstbijzijnde hogeschool. De studenten van de verschillende hogescholen die deze opdrachten gaan uitvoeren, bijv. als afstudeerstage, worden door de LTA aan elkaar gekoppeld, door een van de deelnemende hogescholen nader geïnformeerd over DSO en eventueel door Berkeley Bridge getraind in het gebruik van het programma. Ook het doorzoeken en eventueel anonimiseren van grote hoeveelheden informatie wordt voor juristen steeds belangrijker. Je kunt hierbij denken aan het doorzoeken van informatie in overheidsbestanden in het kader van een WOB-verzoek of onderzoek in de interne klantbestanden bij een verzoek van een klant om zijn persoonsgegevens te wissen. Een bedrijf dat daar een programma voor heeft ontwikkeld is Zylab⁷. Zylab ondersteunt samen met de LTA de verschillende HBO-rechten opleidingen met het onderwijzen van studenten in het werken met eDiscovery en het begeleiden bij stages op dat gebied.

Kortom: door de samenwerking binnen de LTA zijn we als onderwijsinstelling in staat om sneller te reageren op de huidige ontwikkelingen. Daarnaast leveren we straks juridische studenten af met meer kennis van (digitale) technologie zodat ze hun toekomstige werkgevers hierin kunnen bijstaan. Ons lectoraat Recht en Digitale Technologie zal hieraan actief bijdragen door Legal Tech onderwijs te ontwikkelen en in het curriculum van de Juridische Hogeschool in te vlechten.

---

³ [Cisco Networking Academy](#).

⁴ Hogeschool van Amsterdam, 'Evenement Legal Tech Alliantie: EDiscovery en Big Data', [hva.nl](#)

⁵ Hogeschool Utrecht, 'Evenement Legal Tech Alliantie: digitale beslisondersteuning en beslisruimte', [hu.nl](#).

⁶ Berkeley Bridge, 'Regelbeheer DSO', [berkeleybridge.nl](#).

⁷ Zylab, 'Zylab One', [zylab.com](#).